

Haridusteaduste seisust: sisend aruteluks

Krista Loogma
TLÜ/EHF

Sissejuhatuseks

- ▶ haridusteadustes esindatud uurimissuunad
- ▶ näitavad, millistes valdkondades on uurimispädevus olemas
- ▶ toetun peamiselt kahele allikale:
- ▶ *Kristi Mets (2018). Eesti hariduspublikatsioonide ja teemade statistika 2014-2018 (bibliograafiline analüüs, tehtud EHF tellimusel, käsikiri)*
- ▶ *Tiia Õun (2018). TLÜ haridusteaduste instituudi uuringute ülevaade (PP ettekanne)*

1. Bibliografiline analüüs (Kristi Mets, 2018) tugineb ETIS andmetele,

- eelretsenseeritud teadusartiklid (inglise keelsed) (1.1.;1.2.;1.3);
- eraldiseisvad publikatsioonid (2.1.;2.3.;2.4.;2.5.)
- kogumiku artiklid/peatükid (3.1.;3.2.)

- ▶ 4 laia teadusteamade gruppi:
 - kõige enam avaldatud (üle 70 publikatsiooni)
 - keskmises mahus avaldatud (21-69 publikatsiooni)
 - väikses mahus avaldatud (alla 21 publikatsiooni)
 - peaaegu puuduvad / üksikud publikatsioonid

2. TLÜ/HTI teadusprojektid (Tiia Õun, 2018). Ülevaade

ETIS publikatsioonide alusel...

- ▶ ... **enam esindatud** uurimissuunad (üle 70 publikatsiooni):
- ▶ *Haridustehnoloogia: õppimine ja õpetamine digikeskkonnas (üle 140 publ.),*
tõenduspõhine otsustamine digiandmete abil (üle 70 publ.)
- ▶ *Õpetaja ja õpilasuuringud (üle 115 publ.)*
- ▶ *Õppimine ja areng (kognitiivne psühholoogia, sotsiaalpsühholoogia) (üle 70 publ.)*
- ▶ ...**vähem esindatud:**
- ▶ *Pedagoogika erinevates õppimise kontekstides (eel)kooli-, kõrgkooli-, eripedagoogika, alternatiiv- ja uued pedagoogikad: kunsti-, kogemus-, seiklus-, elamus- , aktiivsus- jm pedagoogikad*
- ▶ *Õpetajaõpe*
- ▶ *Kasvatusteadus: teooriad, kasvatusteadus: kasvatusfilosoofia ja – antropoloogia, võrdlev kasvatusteadus, kasvatus- ja hariduspsühholoogia jt*
- ▶ *kasvatus- ja haridussotsioloogia, sh ebavõrdsus, sotsiaalsed lõhed, muutused uurimisega*

ETIS publikatsioonide alusel...

- ▶ ...**kõige vähem esindatud** (alla 20 publikatsiooni 5 aasta jooksul)
- ▶ *Hariduspoliitika, reformid, institutsioonide muutused*
- ▶ *Muutuste juhtimine ja innvatsioon*
- ▶ *Soouuringud*
- ▶ *Pedagoogilise mõtte ja ideede ajalugu*
- ▶ *Koolikorraldus, koolikultuur, kool kui tervik*
- ▶ *Õppekava, hindamine*
- ▶ *Andragoogika ja kutseharidus, geropedagoogika*
- ▶ *Vaimne tervis, läbipõlemine jne.*
- ▶ *Õpihuvi ja –motivatsioon*

- ▶ ...**peaaegu puuduvad**: *haridusökonomika, huviharidus*

TLÜ/HTI uurimissuunad

- ▶ **institutsionaalsed muutused** ja *haridusuuendused, sh kooliuuendus (LivingLab), haridusuuendus tehnoloogiapõhiste teadusuuringute toel*
- ▶ **õpetajaamet:** *professionalism ja professionaalsus, identiteet, autonoomia, tööga rahulolu erinevatel haridustasanditel ja õpikeskkondades (sh tööõppimine, noorsootöö)*
- ▶ **kooliuuringud:** *koolikultuur, koolikiusamine, koolijuhtimine, kooliuuendus*
- ▶ **õppimine ja (uuenduslikud) meetodid:**
- ▶ *õppimine ja õpetamine erinevatel haridustasemetel ja õpikeskkondades (n. loodus- ja täppisteadusete õppimine väljaspool klassiruumi, muuseumipedagoogika, noorsootöö, digikeskkonnas õppimine) mitteformaalne ja tööõppimine*
- ▶ *uuenduslikud meetodid: uurimuslik õpe, probleemõpe, LAK meetod jm õppimismeetodid*
- ▶ *haridustehnoloogia: järgmise põlvkonna digitaalsete õpikeskkondade, -vahendite ja meetodite loomine, õpianalüütika*
- ▶ **õppimine ja õppija areng** *(kognitiivne areng, üldised pädevused) erinevatel haridustasanditel, kaasav haridus)*

Kokkuvõtteks

- ▶ üldiste uurimisuusndade raames on uuritud väga erinevaid probleeme
- ▶ erinevate teadusvaldkondade – ülene lähenemine, konteksti tähendus seletamisel
- ▶ katkendlik pilt
- ▶ teadustöö haridusvaldkonnas killustunud erinevate, tihti väiksemahuliste projektide vahel
- ▶ uurimispädevus: on uuritud/uuritakse probleeme, mis seonduvad strateegiliste teemadega, mis on täna laual
- ▶ On, kust edasi minna

